Lietas Nr. C35119312
Lietas arhīva Nr. CA-0995-14/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 28.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijašādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Bebriša

tiesneses I.Bērziņa, L.Pliča,

ar tiesas sēdes sekretārēm N.Pustovalovu un D.Korņējevu,

piedaloties prasītājas AS "/Nosaukums A/" pilnvarotā pārstāvja SIA "/Nosaukums B/" pilnvarotai pārstāvei /pers. G/, atbildētājiem /pers. H/ un /pers. I/ (pirmslaulību uzvārds – /pers. I/)

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "/Nosaukums A/" prasībā pret /pers. H/ un /pers. I/ (pirmslaulību uzvārds – /pers. I/) par parāda un zaudējumu piedziņu, sakarā ar /pers. H/ apelācijas sūdzību par Siguldas tiesas 2013.gada 14.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1.] 2012.gada 29.augustā AS /Nosaukums A/ (turpmāk tekstā arī prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. H/ (turpmāk tekstā arī pirmais atbildētājs) un /pers.I./ (pēc laulības uzvārds – /pers.I./) (turpmāk tekstā arī otrā atbildētāja) par parāda piedziņu, kura pamatota ar Kredītiestāžu likuma 1.panta 5.punktu, Civillikuma1587., 1590., 1670., 1672., 1692., 1698., 1702., 1753., 1756., 1759., 1763., 1943., 1946.pantu.

Prasībā prasītājalūdz tiesu: piedzīt no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamībasgadījumā no otrās atbildētājas par labu prasītājai kopējo parādu LVL 97 019,02, apmērā, kas sastāv no pamatsummas parāda LVL 92 510,42, procentu parāda LVL 3493,08, līgumsoda LVL 966,52, apdrošināšanas izdevumiem LVL 49, kas izriet no 2007.gada 31.oktobrī noslēgtā Kredīta līguma Nr.7941/7H16 ar 2009.gada 3.februāra Grozījumiem Nr.12007.gada 31.oktobra Kredīta līgumā Nr.7941/7H16, 2009.gada 8.jūnija Grozījumiem Nr.22007.gada 31.oktobra Kredīta līgumā Nr.7941/7H16, 2009.gada 5.augusta Grozījumiem Nr.32007.gada 31.oktobra Kredīta līgumā Nr.7941/7H16, 2010.gada 8.februāra Grozījumiem Nr.42007.gada 31.oktobra Kredīta līgumā Nr.7941/7H16; piedzīt no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no otrās atbildētājas par labu prasītājai samaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus; atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no otrās atbildētājas likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no pamatsummas parāda LVL 92 510,42.

[2.] 2012.gada 17.septembrī tiesā saņemts otrās atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka viņa prasību neatzīst un lūdz to noraidīt, papildus norādot uz faktiskajiem lietas apstākļiem, kas izriet no kredītsaistībām.

[3.] 2013.gada 17.septembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma precizējumi, kuros precizēts parāda summas aprēķins, kavējuma periodi un prasības lūgumu daļa, kurā pamatojoties uz Civillikuma 1., 5., 1278., 1280., 1286., 1290., 1309., 1319., 1587., 1589., 1652.panta 3.punktu, 1691., 1692., 1695., 1696., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1754., 1755., 1756., 1757., 1764., 1765., 1934., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu, prasītāja lūdz tiesu: piedzīt no pirmā atbildētāja par labu prasītājai parādu LVL 96 773,29, ko veido pamatsumma LVL 92 510,42, procenti par aizdevuma lietošanu LVL 3296,35 (no 2010.gada 1.novembra līdz 2011.gada 2.augustam) un līgumsods LVL 966,52 (no 2010.gada 20.oktobra līdz 2011.gada 2.augustam) un zaudējumus LVL 49 (četrdesmit deviņi lati un 00 santīmi), kā arī visus tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā samaksāto valsts nodevu, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus; piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas piedziņas gadījumā no pirmā atbildētāja piedzīt no otrās atbildētājas par labu prasītājai naudas līdzekļus, kādi nepieciešami pilnīgai parāda, zaudējumu un tiesāšanās izdevumu segšanai; noteikt tiesības prasītājai saņemt likumiskos 6% gadā no 2011.gada 3.augusta no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no otrās atbildētājas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[4.] Ar Siguldas tiesas 2013.gada 14.oktobra spriedumu prasība apmierināta.

Tiesa nospriedusi piedzīt no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā vaidaļējas piedziņas gadījumā no pirmā atbildētāja, piedzīt no otrās atbildētājas kā galvinieces par labu prasītājai parāduLVL 96 773,29, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas LVL 92 510,42; procentiem par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2010.gada 1.novembra līdz2011.gada 2.augustam LVL 3296,35 un līgumsoda LVL 966,52, zaudējumus LVL 49un tiesas izdevumus: valsts nodevu LVL 1258,22, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 5,50 , kopā piedzenot LVL 98 086,01, nosakot, ka samaksa veicama prasītājas kontā, kā arī nosakot prasītājai tiesības par laika periodu no 2011.gada 3.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 92 510,42, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesas spriedumā norādīti šādi motīvi:

[4.1.] Atreferējot Civillikuma 1402., 1511. un 1943.panta normas, tiesa no lietas materiāliem konstatēja, ka 2007.gada 31.oktobrī prasītāja kā banka un pirmais atbildētājs kā kredītņēmējs noslēguši Kredīta līgumu Nr.7941/7H16 (turpmāk tekstā - Kredīta līgums) ar 2009.gada 3.februārī noslēgtajiem grozījumiem Nr.1; 2009.gada 8.jūnijā noslēgtajiem grozījumiem Nr.2; 2005.gada 5.augustā noslēgtajiem grozījumiem Nr.3 un 2010.gada 8.februārī noslēgtajiem grozījumiem Nr.4 Kredīta līgumā Nr.7941/7H16 par aizdevuma EUR 121 739 apmērā piešķiršanu ar kredīta mērķi: ēkas un zemes gabala /Nosaukums C/, kas atrodas Rīgas rajona, Krimuldas pagasta, Raganā, būvniecībai (turpmāk tekstā – nekustamais īpašums) iegādei.

[4.1.1.] Atbilstoši 2010.gada 8.februārī noslēgtajiem grozījumiem Nr.4 Kredīta līgumā Nr.7941/7H16 kopējā piešķirtā Kredīta summa pēc palielinājuma ir EUR 122 137,40, ievērojot līguma I daļas 3.2., 3.4., 3.6 un 3.8.punkta noteikumus.

To, ka atbildētājs /pers. H/ viņam piešķirto kredītu saņēmis pilnā apmērā, tiesas sēdē atzina atbildētāju pārstāvis. Tādējādi starp pusēm nepastāv strīds par piešķirtā kredīta apmēru.

[4.1.2.] Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar Kredīta līguma II.daļas Vispārīgo noteikumu 4.1.punktu Kredītņēmējs Bankai atmaksā Kredītu un samaksā Procentus saskaņā ar Kredīta atmaksas un Procentu samaksas grafiku, ko Banka sastāda atbilstoši Līguma I daļas noteikumiem, ņemot vērā to, ka pirmais Procentu samaksas Maksājums veicams tuvākajā Līguma I daļā noteiktajā Grafika Maksājuma datumā pēc Kredīta (pirmās tā daļas) izsniegšanas.

Saskaņā ar Kredīta līguma grozījumu Nr.4 4.un 5.punktu fiksēta procentu likme 6,392% gadā, ko banka maina ik pēc katriem 5 gadiem, attiecīgo periodu skaitot no Līguma noslēgšanas; procentu samaksas atlikšanas periods: 9 mēneši, sākot no 2010.gada 20.janvāra, ieskaitot.

[4.2.] Tiesa konstatēja, ka no lietas materiāliem redzams, ka visu prasītājas prasījumu nodrošināšanai 2007.gada 31.oktobrī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un pirmo atbildētāju kā ķīlas devēju noslēgts Ķīlas līgums Nr.7941/7H16-1 ar 2009.gada 3.februārī noslēgtajiem grozījumiem Nr.1, 2009.gada 8.jūnijā noslēgtajiem grozījumiem Nr.2 ; 2005.gada 5.augustā noslēgtajiem grozījumiem Nr.3 un 2010.gada 8.februārī noslēgtajiem grozījumiem Nr.4 ķīlas līgumā Nr.7941/7H16-1, saskaņā ar kuru ķīlas devējs ieķīlā ķīlas ņēmējam nekustamo īpašumu, kas reģistrēts Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas Krimuldas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā.

[4.3.] Tiesa konstatēja, ka 2007.gada 31.oktobrī starp prasītāju un otro atbildētāju kā galvinieku noslēgts Galvojuma līgums Nr.7941/7H16-2.

Atreferējot Galvojuma līguma p.1. un p.3. noteikto, pirmās instances tiesa no lietas materiāliem konstatēja, ka 2009.gada 3.februārī noslēgtos grozījumus Nr.1 , 2009.gada 8.jūnijā noslēgtos grozījumus Nr.2 ; 2005.gada 5.augustā noslēgtos grozījumus Nr.3 un 2010.gada 8.februārī noslēgtos grozījumus Nr.4 2007.gada 31.oktobra kredīta līgumā Nr.7941/7H16 parakstījusi arī otrā atbildētāja. Tādejādi ar noslēgto galvojuma līgumu otrā atbildētāja uzņēmusies saistību atbildēt prasītājai par pirmā atbildētāja maksājumu saistību pienācīgu izpildi.

[4.4.] Atreferējot Civillikuma 1587. un 1589.panta prasības, kā arī atreferējot kredīta līguma II. daļas p.10.5. 2.apakšpunktā noteikto, pirmās instances tiesa no prasības pieteikuma precizējumiem konstatēja, ka kredītņēmējs kavē maksājumus kopš 2010.gada 22.novembra.

2011.gada 2.augustā prasītājas pilnvarotais pārstāvis SIA „Balt Risk" abiem kredītņēmējiem nosūtījis brīdinājumu par parāda samaksu, norādot, ka, pamatojoties uz noslēgtā kredīta līguma II daļas p.10.5. un p.10.6. nosacījumiem, prasītāja lūdz līdz 2011.gada 31.augustam atmaksāt visu neatmaksāto aizdevuma (kredīta) summu un izpildīt visas citas Kredīta līgumā noteiktās maksājumu saistības EUR 137 975,91 jeb LVL 96 970,02 apmērā, kā arī atmaksāt izdevumus ieķīlātā nekustamā īpašuma apdrošināšanai LVL 49 apmērā, vienlaicīgi brīdinot, ka norādīto prasījumu neizpildes gadījumā Banka būs spiesta vērsties tiesā ar pieteikumu par parāda piedziņu, kas izriet no Kredīta līguma /Numurs/.

To, ka brīdinājumu atbildētāji saņēmuši 2011.gada 4.augustā, apstiprina abu atbildētāju paraksti uz Latvijas pasta paziņojuma par iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu/piegādi/izmaksu/reģistrēšanu.

[4.5.] Atreferējot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.1. panta pirmās daļas 3.punktu, un ceturtās daļas 1.punktu, pirmās instances tiesa konstatēja, ka atbildētājs nav izpildījis Kredīta līgumā noteiktās saistības, tas ir kavē pamatsummas un procentu samaksu saskaņā ar kredīta līgumu un maksājumu grafiku ilgāk kā 60 (sešdesmit) dienas, ko apstiprina prasītājas pārstāvja tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi un pieteikumam pievienotais precizētais parāda aprēķins, no kura redzams, ka pamatsummas maksājumu kavējums pastāv jau no 2010.gada 22.novembra (2011.gada 10.oktobrī saņemts viens maksājums LVL 196,73 apmērā, kas atrēķināts no procentu parāda) un procentu samaksas kavējums - no 2010.gada 20.decembra.

To, ka maksājumi kavēti no 2010.gada 22.novembra, tiesas sēdē atzina arī atbildētāju pārstāvis. Tādējādi, tiesa atzina, ka atbildētāji ir pieļāvuši Kredīta līguma būtisku pārkāpumu un prasītājai ir tiesības pieprasīt kredīta pirmstermiņa atmaksu.

Līdz ar ko tiesa atzina, ka nepamatoti un pilnībā noraidāmi ir pirmā atbildētāja iebildumi par to, ka prasītāja netaisnīgi pieprasījusi atdot visu aizdevuma summu.

[4.6.] Atreferējot Civillikuma 1756., 1757. un 1946.pantu, tiesnese konstatēja, ka atbilstoši Grozījumiem Nr.4 4.un 5.punktu fiksēta procentu likme 6,392% gadā, ko prasītāja maina ik pēc katriem 5 gadiem, attiecīgo periodu skaitot no līguma noslēgšanas; procentu samaksas atlikšanas periods: 9 mēneši, sākot no 2010.gada 20.janvāra, ieskaitot.

Kā izriet no tiesā iesniegtajiem prasības pieteikuma precizējumiem un kā redzams no parāda aprēķina, tad tiesa konstatēja, ka prasītājs lūdzis piedzīt līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu, kas aprēķināti LVL 3296,35 apmērā par laika periodu no 2010.gada 1.novembra līdz 2011.gada 2.augustam.

Atreferējot Civillikuma 1716., 1720.panta, kā arī Kredīta līguma II. daļas p.10.1. noteikto, tiesa konstatēja, ka no prasības pieteikuma precizējumiem un prasītājas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka līgumsods aprēķināts LVL 966,52 apmērā no 2010.gada 20.oktobra līdz 2011.gada 7.jūnijam par Kredīta līgumā atrunāto maksājumu kavējumiem.

Ņemot vērā, ka atbildētājs ir kavējis maksājuma termiņus, kā rezultātā prasītāja pieprasījusi izpildīt saistības pirms noteiktā termiņa, tiesa atzina, ka pirmajam atbildētājam jāmaksā prasītājam arī aprēķinātais līgumsods.

[4.7.] Konstatējot, ka prasība celta gan pret pirmo atbildētāju kā galveno parādnieku, gan pret otro atbildētāju kā galvotāju, un prasītāja lūdzot parādu piedzīt no galvenā parādnieka – pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, parādu lūdzot piedzīt no otrās atbildētājas, pirmās instances tiesa atreferējot Civillikuma 1692., 1698., 1702.panta prasības, atzina, ka saskaņā ar noslēgtā galvojuma līguma 3.punktu galvinieks uzņēmies no galvenā līguma izrietošās maksājumu saistības kā pats parādnieks un atsakās no tiesībām prasīt, lai banka ar piedziņu vispirms griežas pie parādnieka.

Tādējādi galvotāja – otrā atbildētāja uzņēmusies atbildēt par kredītņēmēja – pirmā atbildētāja saistībām kā pats kredītņēmējs, kas dod prasītājai tiesības parāda piedziņu prasīt arī no galvotājas.

[4.8.] Tā kā atbildētāji prasības summu nav apstrīdējuši un parādu prasītājai nav atmaksājuši, tiesa uzskatīja, ka ir tiesisks pamats no pirmā atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas piedziņas gadījumā no pirmā atbildētāja, piedzīt no galvinieces – otrās atbildētājas prasītājas labā parādu LVL 96 773,29 apmērā, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 92 510,42, procentiem par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2010.gada 1.novembra līdz 2011.gada 2.augustam LVL 3296,35 un līgumsoda LVL 966,52.

[4.9.] Tiesa uzskatīja, ka apmierināms arī prasītājas lūgums piedzīt no abiem atbildētājiem zaudējumus par apdrošināšanu LVL 49 apmērā.

Atreferējot Kredīta līguma II daļas p.7.1., p.7.2., p.7.3. noteikumus, tiesa konstatēja, ka lietas materiāliem pievienota AAS „BTA" mājokļa apdrošināšanas polises Nr.83348 kopija, no kuras izriet, ka apdrošinājuma ņēmējs ir pirmais atbildētājs, apdrošinātais – pirmā prasītāja, apdrošināšanas objekta atrašanās adrese: pirmājam atbildētājam piederošais, šā sprieduma p.4.1. minētais nekustamais īpašums, apdrošināšanas periods 13.11.2010.-12.11.2011, un apdrošināšanas prēmijas apmērs LVL 49.

No lietas materiāliem pievienotā prasītājas 22.02.2011.maksājuma dokumenta Nr.18002011 tiesa konstatēja, ka prasītāja AAS „BTA" bankas kontā iemaksājusi LVL 49, maksājuma detaļas norādot – īpašuma apdrošināšana, polise Nr.B2-83348- /pers. H/, 2.maks.

Tā kā lietā tiesa nav ieguvusi pierādījumus tam, ka atbilstoši Kredīta līguma II daļas 7.2.punktā noteiktajam pirmais atbildētājs būtu iesniedzis prasītājai attiecīgu apdrošināšanas polisi, tiesa uzskatīja, ka no pirmā atbildētāja prasītājas labā piedzenami zaudējumi par apdrošināšanu LVL 49 apmērā.

[4.10.] Tiesa uzskatīja, ka pirmais atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos nepamatoti atsaucies uz Civillikuma 1732.pantu.

Konstatējot, ka pirmais atbildētājs bija pieļāvis Kredīta līguma būtisku pārkāpumu, tiesa atzina, ka prasītājai bija tiesības prasīt kredīta pirmstermiņa atmaksu.

Tā kā pirmais atbildētājs brīdinājumā noteiktajā termiņā nebija veicis visas aizdevuma summas atmaksu, tad prasītāja savu aizskarto tiesību aizsardzībai cēlusi prasību tiesā, lūdzot tiesu piedzīt parādu no atbildētājiem.

Tiesa norādīja, ka izlīguma slēgšana ir prasītājas tiesība, bet ne pienākums.

Tiesas ieskatā, ja atbildētāji vēlējās ar prasītāju vienoties par parāda atmaksu pirms tiesas sprieduma, par to noslēdzot attiecīgu vienošanos, tad pašiem atbildētājiem, bet nevis bankai, rakstveidā bija jāizsaka savs piedāvājums, ievērojot savus ienākumus un iespējas parādu atmaksāt. Savukārt bankas pienākums būtu šādu piedāvājumu izvērtēt. Taču tiesas sēdē netika iegūti pierādījumi tam, ka atbildētāji šādu piedāvājumu prasītājam būtu izteikuši rakstveidā.

Bez tam saskaņā ar Civilprocesa likuma 226.panta pirmo daļu izlīgums pieļaujams jebkurā procesa stadijā.

[4.11.] Atreferējot Civilprocesa likuma 195. panta, Civillikuma 1753., 1759. panta pirmajā punktā, kā arī 1765.panta pirmajā un ceturtajā daļā noteiktās prasības, tiesa no prasības precizējumiem konstatēja, ka prasītājs lūdzis noteikt prasītājai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no 2011.gada 3.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Konstatējot, ka prasītāja vienpusēji atkāpusies no līguma 2011.gada 2.augustā, savukārt līgumiskos procentus prasītāja aprēķinājusi un lūgusi piedzīt par laika periodu līdz vienpusējas atkāpšanās no līguma brīdim, t.i., 2011.gada 2.augustam, tiesa atzina, ka pēc līguma izbeigšanas, t.i., no 2011.gada 3.augusta prasītāja ir tiesīga saņemt likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas LVL 92 510,42.

Norādot uz minētiem apstākļiem pirmās instances tiesa atsaukusies uz tiesu judikatūru (skat., Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-644/2013).

Tādējādi tiesa atzina, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laika periodu no 2011.gada 3.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas LVL 92 510,42, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

[5.] Par minēto tiesas spriedumu pirmais atbildētājs (turpmāk tekstā arī apelātors) iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka pārsūdz spriedumu pilnībā.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem:

[5.1.] Apelātors norādījis, ka tiesa nav izskatījusi vairākus atbildētāja argumentus, kuri izskanēja gan tiesas sēdē, gan bija norādīti iepriekš sniegtajos atbildētāja rakstveida paskaidrojumos.

[5.1.1.] Tiesa savā spriedumā norāda, ka starp pusēm nepastāv strīds par piešķirtā kredīta apmēru.

Šādus atzinumus norādīt ir lieki, jo jau pirms tiesas rakstveida paskaidrojumā atbildētājs norādīja, ka nenoliedz šī parāda apjomu un tam piekrīt. Strīda objekts šajā gadījumā ir tas, ka prasītāja nepiekrīt tam, ka atbildētājs ir gatavs parādu segt pilnā apmērā pa daļām, bet nav gatavs dzēst parādu vienā maksājumā.

Tiesa nav devusi pretargumentus kādēļ šāda opcija no prasītājas puses ir noraidāma.

[5.1.2.] Tiesa motīvu daļā nav izskatījusi pret atbildētāju pieļautos cilvēka pamatiesību pārkāpumus, kas izriet no Latvijas Republikas Satversmes 8. nodaļas.

Realizējot šo parāda piedziņu tādā kārtībā kā to paredz prasītāja, tad atbildētājam nākotnē ir sagaidāms būtisks aizskārums, ka rezultātā netiks ievērots princips, ka katram cilvēkam ir tiesības uz tādu dzīves līmeni, ieskaitot uzturu, apģērbu, mājokli, medicīniskos pakalpojumus un vajadzīgo sociālo apkalpošanu, kas nepieciešams viņa un viņa ģimenes veselības uzturēšanai un labklājībai. Realizējot šo aizliegumu prasītāja nav ievērojusi cilvēktiesību normas, kas nostiprinātas Latvijas un starptautiskās tiesību normās.

[5.2.] Atbildētājs ir gatavs parādu segt pilnā apmērā maksājot pa daļām, bet nav gatavs dzēst parādu vienā maksājumā. Pie tam tūlītēja samaksa jebkurā gadījuma nav iespējama, jo ķīlas un visu abu atbildētāju īpašumu kopējā tirgus vērtība nesegtu pat pusi no prasības kopējās summas. Atbildētājs piedāvā šādu variantu, jo vairāku iemeslu dēļ ir pamatotas cerības, ka abu atbildētāju finansiālā situācija ar laiku uzlabosies. Pamatā šie iemesli ir saistīti ar vispārējo ekonomisko atlabšanu valstī, vidējās algas palielināšanos, nekustamo īpašumu vērtības pieaugumu, kā arī ar to, ka abiem atbildētājiem nākotnē ir potenciāli liela iespēja atrast ievērojami augstāk atalgotu darbu, kā arī tuvāko gadu laikā abu atbildētāju bērni ieies darba tirgū un palīdzēs ātrāk atmaksāt uzkrāto parādu. Tādēļ atbildētājs piedāvā sarunu ceļā ar prasītāju sastādīt saprātīgu un abpusēji pieņemamu parāda apmaksas grafiku. Tomēr pirmās instances tiesa pilnībā ignorēja šo atbildētāja piedāvājumu. Tiesas sēdē atbildētājs paskaidroja, ka prasītāja nav izrādījusi interesi par šo atbildētāja piedāvājumu. Pie tam, kad atbildētājas vērsās pie prasītājas ar lūgumu izskatīt šo viņa piedāvājumu un risināt parāda samaksas problēmas, līdzīgi, ka tas tiek risināts citās kredītiestādēs, kad tiek piešķirtas kredīta brīvdienas un parāda atmaksas grafiks tiek saskaņot ar atbildētāja ģimenes ienākumiem, prasītāja neizrādīja nekādu interesi par šiem atbildētāja piedāvājumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, apelātors uzskata, ka lietas materiālos un tiesas sēdē nav konstatēti apstākļi, lai prasību apmierinātu pretēji

atbildētāja argumentiem un tāpēc lūdz prasītājas prasību pilnībā noraidīt.

[6.] Apelācijas instances tiesas sēdē pirmais atbildētājs apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem, savukārt prasītājas prasību neatzina un lūdza to noraidīt, papildus norādot, ka mēģinājis vairākkārtēji sazināties telefoniski ar prasītāju, taču prasītājas darbinieki kompetentu atbildi nespēja sniegt.

Prasītājas pārstāve prasību uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem, savukārt apelācijas sūdzību neatzina un lūdza to noraidīt pilnā apmērā. Otra atbildētāja, kura pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā nav pārsūdzējusi, prasību neatzina.

Motīvu daļa:

Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība tās uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma, bet apelācijas sūdzība nepamatota un noraidāma, šādu iemeslu dēļ.

[7.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Ņemot vērā apstākli, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā, tad arī prasība apelācijas kārtībā tiek izskatīta pēc būtības pilnā apmērā.

[8.] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ka, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju atzīst, ka Siguldas tiesas sniegtā argumentācija spriedumā ir izvērsta, pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to tiesu kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem, pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, papildus izvērtējot apelācijas sūdzībā minētos argumentus.

[9.] Saistībā ar apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem attiecībā uz prasītājas parāda piedziņu pamatojošiem apstākļiem, Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka lietā nepastāv strīds par zemāk norādītiem faktiem:

[9.1.] Prasītājas un pirmā atbildētāja starpā tika nodibinātas līgumiskās attiecības, ko apliecina Kredīta līgums Nr. /Numurs/, saskaņā ar kuru pirmajam atbildētājam tika izsniegts aizdevums EUR 121 739 apmērā nekustamā īpašuma būvniecībai, savukārt 2009.gada 03.februārī grozījumi Nr.1., 2009.gada 08.jūnijā noslēgtie grozījumi Nr.2., 2005.gada 05.augustā grozījumi Nr.3 un 2010.gada 08.februārī noslēgtie grozījumi Nr.4. Saskaņā ar Kredīta līguma grozījumu Nr.4, I daļas p.3.2., p.3.4., p.3.6., p.3.8., kopējā piešķirtā kredīta summa pēc palielinājuma sastādīja EUR 122 137,40.

[9.2.] Kredīta līgumā izrietošo saistību pastiprināšanai 2007.gada 31.oktobrī prasītāja un otrā atbildētāja noslēgušas Galvojuma līgumu Nr. /Numurs/, saskaņā ar kuru otrā atbildētāja kā galviniece uzņēmās no Kredīta līguma izrietošās maksājumu saistības kā pats pirmais atbildētājs un atteicās no tiesībām prasīt, lai prasītāja ar piedziņu vispirms griezās pie pirmā atbildētāja.

[9.3.] Izvērtējot minētos pierādījumus un konstatējot, ka pušu starpā noslēgtie līgumi tiesā nav apstrīdēti un par tā spēkā esamību nav strīdu, kā arī apelācijas sūdzībā argumenti par to prettiesiskumu nav izteikti, tiesa minētos līgumus atzīst par tiesīgi noslēgtiem darījumiem, kas atbilstoši Civillikuma 1587.pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

[9.4.] Saistībā ar lietā pastāvošajiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka apelātors nav apstrīdējis parāda apmēru, bet apstrīdējis vienīgi tā atmaksāšanas kārtību, norādot, ka prasītāja nepamatoti nepiekrīt, ka apelātora vēlmei veikt parāda atmaksu pa daļām, bet ne atmaksāt parādu vienā maksājumā.

[9.4.1.] Civillikuma 1588.pantā noteikts, ka viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un

tādēļ, ka viņa to neizpilda. Savukārt Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Lietā ir pamats atzīt, ka Kredīta līguma II. daļas p.10.5. 2.apakšpunktā noteikti bijusi pielīgta aizdevēja tiesība vienpusēji atkāpties no līguma, ja aizņēmējs ir kavējis maksājumu izdarīšanu, kas atbilst Civillikuma 1589.pantam.

[9.4.2.] Kā redzams no lietas materiāliem un kā to pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, tad pirmais parādnieks kopš 2010.gada 22.novembra sācis kavēt aizdevuma summas atmaksu, kā rezultātā 2011.gada 02.augustā abiem atbildētājiem tika nosūtīts paziņojums par parāda atmaksu (lietas lapa 39; 43), kurā prasītāja lūgusi pirmajam atbildētājam atmaksāt visu neatmaksāto aizdevuma (kredīta) summu un izpildīt visas citas kredīta līgumā noteiktās pirmā atbildētāja maksājuma saistības, t.i., samaksāt iepriekš minēto parāda summu, kā arī atmaksāt izdevumus ieķīlātā nekustamā īpašuma apdrošināšanu.

[9.4.3.] Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesības. Vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu.

Tiesību doktrīnā ir noteikts, ka līgums var izrādīties neizdevīgs, kādai no pusēm grūti izpildāms, taču puse ir piekritusi, uzņēmusies tādu līgumu pildīt (Civillikuma komentāri; Saistību tiesības; K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcija; 2000.g.; 118.lpp.).

Apstrīdot apelācijas sūdzībā parāda atmaksas kārtību, Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka parakstot līgumu, apelātors nepārprotami izteicis savu gribu uzņemties saistību atbilstoši visiem pielīgtajiem noteikumiem.

[9.4.4.] Atbilstoši kredīta līguma II. daļas p.10.6. līgumslēdzēji vienojās, ka prasītājas vienpusējas atkāpšanās gadījumā pirmais atbildētājs pēc prasītājas pirmā pieprasījuma veic līguma pirmstermiņa izpildi.

Saistībā ar minēto kredīta līguma noteikumu, Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka prasītāja pieprasījusi abiem atbildētājiem veikt līguma pirmstermiņa izpildi, lūdzot atmaksāt visu neatmaksāto parāda summu un izpildīt citas kredīta līgumā pielīgtās maksājumu saistības (lietas lapa 13).

Saskaņā ar kredīta līguma p.12. 1.apakšpunktu, līgumslēdzēji vienojās, ka visus strīdus saistībā ar līgumu līdzēji risinās pārrunu ceļā.

Kā to pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, tad atbildētāji nav vienojušies par parāda atmaksas kārtību. Arī apelācijas instances tiesas sēdē Civillietu tiesu kolēģija neguva pārliecību, ka atbildētāji mēģinājuši konstruktīvi vienoties ar prasītāju par jautājumiem, kas vērsti uz parāda samaksu, jo telefoniska sazināšanās ar banku pati par sevi neliecina, ka pušu starpā tika apspriesti jautājumi, kas apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[9.4.5.] Ievērojot to, ka atbildētāji nav veikuši līguma pirmstermiņa izpildi, kā arī nav vienojušies ar prasītāju par parāda atmaksu, veicot maksājumus pa daļām, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka konkrētajā gadījumā atkāpšanās no līguma bija tiesīga, jo tā tika veikta tālab, ka abi atbildētāji nepildīja pielīgtās saistības, un notika līgumā paredzētā veidā.

[10.] No lietas materiāliem izriet, kā arī starp lietas dalībniekiem nav strīda par faktu, ka apelātors nav izpildījis Kredīta līguma II daļas 7.1. un 7.2. punktu nosacījumus, t.i., nav nodrošinājis nepārtrauktu ieķīlātā nekustamā īpašuma apdrošināšanu, atbilstoši Kredīta līguma II daļas 7.3.punkta noteikumiem.

Tādējādi prasītāja pati bija veikusi nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu nepārtrauktu ieķīlāto nekustamo īpašumu apdrošināšanu un izdevumi par ko sastādīja LVL 49, kuri atbilstoši Kredīta līguma II daļas 7.3. punktam ir piedzenami no abiem atbildētājiem prasītājas labā.

[11.] Atbilstoši Civillikuma 1946.pantam procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1753.panta prasībām, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka lietā nav strīda par līgumisko procentu par aizdevuma lietošanu apmēru no 2010.gada 01.novembra līdz 2011.gada 02.augustam, kuri saskaņā ar lietas materiālos esošo parāda aprēķinu, sastāda LVL 3296,35, kuri piedzenami no abiem atbildētājiem prasītājas labā atbilstoši Civillikuma 1946.panta noteikumiem.

[12.] Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.pantā noteikts, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Atbilstoši Civillikuma 1720.pantam, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par

neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Saskaņā ar Civillikuma 1722.pantu līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Kā redzams no prasības pieteikuma, prasītāja saskaņā ar Kredīta līguma noteikumu II.daļas p.10.1. aprēķinājis nokavējuma līgumsodu par laika posmu no 2010.gada 20.oktobra līdz 2011.gada 07.jūnijam - LVL 966,52 apmērā, par minētā līgumsoda apmēru lietā nav strīdu, kā arī tiesai nav šaubu par minētā soda samērīgumu attiecībā pret uzņemto neizpildīto saistību apjomu.

[13.] Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, un Civillikuma 1764.pantam, kas nosaka, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei vai līdz brīdim, kad procenti sasniegs pamatparāda summu.

Tādējādi ir apmierināms arī prasījums par tiesību noteikšanu likumisko procentu saņemšanai no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas summas LVL 92 510,42, kas atbilst 131 630,47 *euro* apmērā par laika periodu no 2011.gada 03.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[14.] Saistībā ar apelātora norādēm par pret viņu pieļautajiem cilvēktiesību un Satversmes 8.nodaļas tiesību normu pārkāpumiem no prasītājas puses, Civillietu tiesu kolēģija nekonstatē šādu pārkāpumu esamību, jo līdzēji saistību uzņēmušies brīvprātīgi, noslēdzot tiesiskus darījumus, nevis kādu prasītājas prettiesisku darbību rezultātā.

Latvijas Republikas Satversmes 8.nodaļa „Cilvēka pamattiesības" sevī ietver tiesību normas, kas apkopotas pantos no 89. līdz 115. un šo tiesību normu pārkāpumi konkrētajā strīdā nav konstatējami.

Apelātora iebildumi par katra cilvēka tiesībām uz noteiktu iztikas līdzekļu apjomu nav iemesls tiesiski uzņemtu saistību neizpildei un tiesvedības procesa neīstenošanai, jo cilvēka iztikai nepieciešamā iztikas līdzekļu apjoma saglabāšana tiek nodrošināta arī tiesas sprieduma izpildes stadijā atbilstoši Civilprocesa likuma 594. - 599.pantu prasībām.

[15.] Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi ir novērtējusi lietas apstākļus, tos pamatoti saistot ar lietā gūtajiem pierādījumiem, līdz ar ko taisījusi tiem atbilstošu spriedumu, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav guvuši apstiprinājumu apelācijas instances tiesā un līdz ar to pretēja sprieduma taisīšanai nav pamata.

[16.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

[16.1.] Tā kā prasība apmierināta, bet apelācijas sūdzība noraidīta, ir radies pamats par labu prasītajai piedzīt valsts nodevu 1790,29 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* apmērā, kopā 1798,12 *euro*, analogā veidā kā parāda piedziņa.

[16.2.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no atbildētājiem valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumi (ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) EUR 17,55 apmērā.

Ņemot vērā, ka prasītāja, ceļot prasību, bija samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 5,50 apmērā, kas atbilst 7,83 *euro*, atlikusī iepriekš nesamaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa ir 9,72 *euro* apmērā, kura piedzenama no otrās atbildētājas 1,98 *euro* apmērā, bet no pirmā atbildētāja un vienlaikus arī apelātora – 9,72 *euro* apmērā, papildus piedzenot izdevumus, kuri radušies apelācijas instances tiesā.

[17.] Civilprocesa likuma 204^{1}. pants nosaka, ka tiesa taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par tiesāšanās izdevumu piedziņu, nosaka termiņu, kas nevar būt garāks par desmit dienām, sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa:

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, 430., 432., 434.pantiem, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā, no galvinieces /pers. I/ (pirmslaulību uzvārds – /pers. I/), personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/ reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, aizdevuma pamatsummu 131 630,47 *euro*, (viens simts trīsdesmit viens tūkstotis seši simti trīsdesmit *euro* un 47 *euro* centi); procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2010.gada 1.novembra līdz 2011.gada 2.augustam 4690,28 *euro* (četri tūkstoši seši simti deviņdesmit *euro* un 28 *euro* centi); līgumsodu 1375,23 *euro* (viens tūkstotis trīs simti septiņdesmit pieci *euro* un 23 *euro* centi); zaudējumus 69,72 *euro (*sešdesmit deviņi *euro* un 72 *euro* centi*)* un tiesas izdevumus:valsts nodevu 1790,29 *euro* (viens tūkstotis septiņi simti deviņdesmit *euro* un 29 *euro* centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* (septiņi *euro* un 83 *euro* centi), kopā piedzenot 139 563,82 *euro* (viens simts trīsdesmit deviņi tūkstoši pieci simti sešdesmit trīs *euro* un 82 *euro* centi), atzīstot AS /Nosaukums A/ tiesības par laika periodu no 2011.gada 3.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 131 630,47 *euro*, (viens simts trīsdesmit viens tūkstotis seši simti trīsdesmit *euro* un 47 *euro* centi), ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt, ka parāda samaksa veicama šādā kontā: saņēmējs: AS /Nosaukums A/, konts LV97RIKO0007900000011, bankas kods RIKOLV2X.

Piedzīt no /pers. H/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,72 *euro* (deviņi *euro* un 72 *euro* centi).

Piedzīt no /pers.I./ (pirmslaulību uzvārds – /pers. I/), personas kods /personas kods/ par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,98 *euro* (viens *euro* un 98 *euro* centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Bebriša

Tiesneses I.Bērziņa

L.Pliča